

Warszawa, 4.05.2015r.

WSTĘPNY PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

dotyczy piaskowcowej balustrady na dachu Biblioteki Królewskiej
Zamku Królewskiego w Warszawie - pierwszy etap

Stan zachowania i przyczyny zniszczeń:

W trakcie remontu Pałacu Pod Blachą, który przeprowadzono siedem lat temu, wykonano również konserwację kamiennej balustrady na dachu Biblioteki Królewskiej. Zdecydowano się zachować silnie popękana, z licznymi ubytkami piaskowcową konstrukcję, ponieważ zachowane w ok 70 % oryginalne elementy z czasów merlinowskich zachowały ślady po mocowaniach dodatkowych elementów dekoracyjnych (donic lub oświetlenia).

Już kilka miesięcy po konserwacji balustrady zaobserwowano spękania. Powstały one w tych samych miejscach co przed naprawą. Wykonawca wymienił wszystkie kity w uzupełnieniach na kity o najwyższej dostępnej wówczas elastyczności.

Aktualny stan balustrady jest zły. Po siedmiu latach odspojenia i spękania fug widoczne są przede wszystkim na pokrywie. Lokalnie fugi wykruszyły się. W środku południowej części balustrady, w miejscu gdzie powstał duży ubytek, widoczny jest błąd w klejeniu kamienia. W szczelinach, zwłaszcza od strony północnej obserwujemy porost mchów.

Przyczyny zniszczeń

Pęknięcia długich balustrad, zwłaszcza w zwieńczeniach, występują w większości obiektów zabytkowych. Przyczyną są przede wszystkim potężne skoki temperatur w cyklu dobowym, działanie zamarzającej w spękaniach wody i nadmierna sztywność konstrukcji.

Balustrada na Bibliotece Królewskiej jest złożona z wielu elementów piaskowcowych i poddawana ekstremalnym warunkom. Nasłonecznienie przez cały dzień od wschodu do zachodu powoduje, że kamień rozgrzewa się do temperatur powyżej 70°C. Różnica dobową może wynosić powyżej 50°C. Kamień kurczy się i rozszerza. Tworzą się spękania i rysy. Sezon zimowy poprzez zamarzanie i rozmarzanie wody powiększa szczeliny.

Cel prac

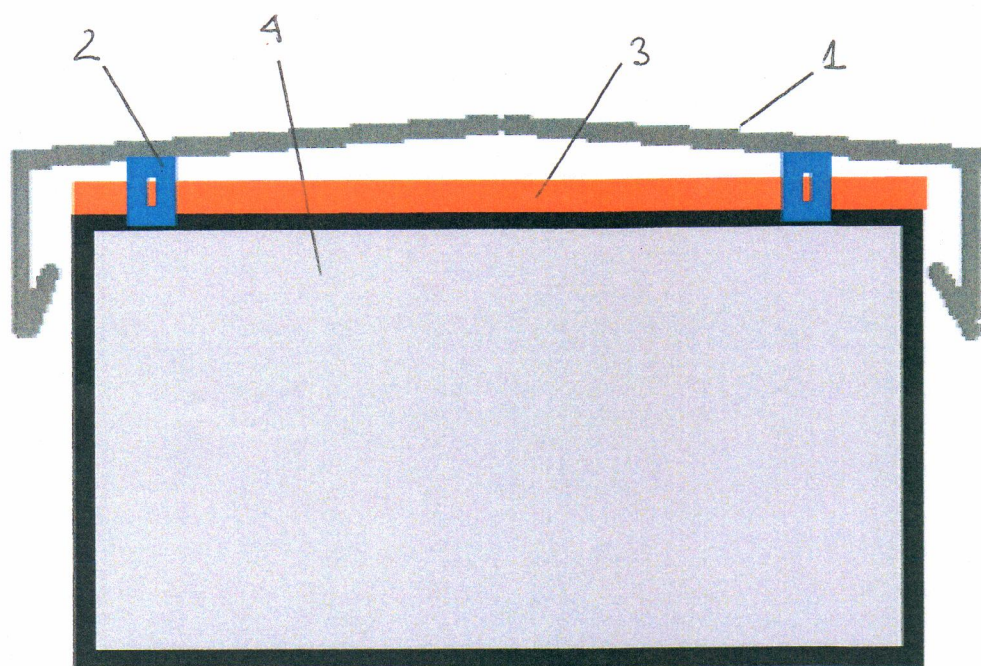
Metodami konserwatorskimi należy przywrócić balustradzie wartości techniczne i estetyczne. Należy wyeliminować przyczyny zniszczeń, by nie dopuścić do dalszej degradacji oryginalnej substancji. W tym celu należy, po konserwacji, przykryć piaskowcową pokrywą balustrady opierzeniem z izolacją termiczną, w sposób jak najmniej ingerujący w obiekt i jednocześnie - ze względu na bardzo silne wiatry – trwałą technicznie.

Wstępny program prac konserwatorskich

1. Dokumentacja konserwatorska : przed, w trakcie i po pracach
2. Usunięcie wszystkich poluzowanych uzupełnień
3. Usunięcie nawarstwień
4. Dezynfekcja powierzchni – Preventol (Remmers) lub równoważne
5. Uzupełnienie ubytków : większe – flekowane (max 0,5 m³), mniejsze przy zastosowaniu wysoko elastycznych mas konserwatorskich - Siksflex (Sika) lub równoważnych
6. Scalające retusze konserwatorskie –Historic Lazur (Remmers) lub równoważne
7. Zabezpieczenie powierzchni kamienia preparatami hydrofobizującymi – Funkosil (Remmers) lub równoważne
8. Opierzenie pokrywy izolacjami termicznymi i blachą tytan-cynk w kolorze zbliżonym do kamienia.

ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO KONSERWATORA
Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum
Maria Szczypek
Maria Szczypek

Schemat opierzenia balustrady Biblioteki Królewskiej w Warszawie

1. Blacha tytan – cynk w kolorze kamiennym (z wywinięciem max 4 cm na boki pokrywy)
2. System montażu na listwy zatraskowe
3. Warstwa izolująca – system deskowania z matą izolującą
4. Przekrój kamiennej pokrywy (31 x 22 cm)

ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO KONSERWATORA
Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum
Maria Szczępek
Maria Szczępek